

Norges vassdrags- og energidirektorat

Sendt per e-post til: nve@nve.no

Vår referanse: 18208925/2
Ansvarlig advokat: Thomas Frølich

Bergen, 9. desember 2022

MÅSØVAL ÅSEN AS – UTTALELSE TIL VARSEL OM INNKALLING TIL KONSESJONSBEHANDLING AV VANNUTTAK (DERES REF. 201839898-12)

1 INNLEDNING

Det vises til brev fra NVE med varsel om innkalling til konsesjonsbehandling ("**Varselet**") av Måsøval Åsen AS ("**Måsøval Åsen**") sitt vannuttak fra Hammervatnet i Hoplavassdraget.

Videre vises det til e-post fra NVE v/ seniorrådgiver Ellen Lian Halten, datert 29. november 2022, hvor Måsøval Åsen gis utsatt frist til 9. desember 2022 for å korrigere og supplere opplysningene i saken.

Vi representerer Måsøval Åsen i saken og inngir herved rettidig uttalelse til Varselet.

Måsøval Åsen bestrider at det er grunnlag for å kalle inn selskapets vannuttak til konsesjonsbehandling, og vil i det følgende knytte noen kommentarer til både de rettslige og faktiske sidene ved Varselet.

2 RETTSLIGE FORHOLD

2.1 Mangelfull vurdering av vilkåret "særlige tilfelle" i vannressursloven § 66

2.1.1 Hjemmelsgrunnlaget for innkalling – kravet om sterke miljømessige hensyn

Måsøval Åsens vannuttak var etablert før vannressursloven trådte i kraft 1. januar 2001, og er derfor lovlig og unntatt kravet om konsesjon etter vannressursloven ettersom vannuttaket ikke trengte konsesjon etter tidligere vassdragslovgivning, jf vannressursloven § 66 tredje ledd. Etter samme bestemmelse kan NVE "i særlige tilfelle" likevel fatte vedtak om at et vannuttak likevel må ha konsesjon.

Forarbeidene viser til at det må foreligge *sterke miljømessige hensyn* for at det skal være snakk om et "særlig tilfelle". Dette er et rettslig vilkår for innkalling. Forarbeidene viser videre til at det må foretas en *konkret vurdering* av om det foreligger slike sterke miljømessige hensyn, og det må derfor i hvert enkelt tilfelle påvises at et miljøhensyn oppfyller dette kriteriet for at innkallingsregelen kan anvendes. Denne lovforståelsen er også lagt til grunn av Olje- og energidepartementet, som i sine retningslinjer¹ uttaler at bestemmelsen "*kun kan benyttes når det foreligger sterke miljømessige hensyn*".

2.1.2 Den konkrete vurderingen – interesseavveining og forholdsmessighet

I den konkrete vurderingen av om det foreligger "*sterke miljømessige hensyn*" vil nødvendigvis *motstående* hensyn måtte inngå som elementer i en samlet interesseavveining. Det må også foretas forholdsmessighetsvurderinger (kost/nytte-betraktninger). Blant annet vil hensynet til opprettholdelse av igangværende settefiskproduksjon, de økonomiske virkninger for tiltakshaveren og samfunnsøkonomiske hensyn måtte inngå i vurderingen. Plikten til å vurdere forholdsmessigheten av et inngripende vedtak som innkalling av vannuttak er blant annet hjemlet i alminnelige forvaltningsrettslige regler. Videre innebærer grunnleggende forutberegnelighetshensyn, herunder beskyttelse av foretatte investeringer og igangsatt virksomhet, at terskelen for hva som anses som "særlige tilfelle" er høy og at innkallingsadgangen dermed er snever.

Måsøval Åsen mener at NVEs vurdering av hvorvidt det foreligger et "særlig tilfelle" i vår sak har vesentlige mangler idet NVE ikke på noen måte har lagt opp til eller foretatt interesseavveininger av *motstående* hensyn i saken, herunder hensyn som taler mot at det er grunnlag for innkalling. Videre har NVE ikke vurdert forholdsmessigheten ved den varslede innkallingen. Til dette kommer at NVE heller ikke i forkant av Varselet har gjort egne undersøkelser av forhold som taler mot innkallelse eller innhentet opplysninger fra Måsøval Åsen. Selskapet stiller seg derfor uforstående til at NVE allerede i Varslet – og på et tidspunkt hvor saken åpenbart ikke er tilstrekkelig opplyst – har konstatert at det foreligger "særlige grunner" for å innkalle vannuttaket til konsesjonsbehandling. På denne måten fremstår det som at NVE allerede på tidspunktet for Varselet har avgjort saken. Dette vil i så fall være et brudd på reglene i forvaltningsloven §§ 16 og 17 om forhåndsvarsling og forvaltningens utrednings- og informasjonsplikt.

Måsøval Åsen legger derfor til grunn at NVE i den videre saksbehandlingen vil foreta en ny konkret vurdering av hvorvidt det foreligger "*særlige grunner*" basert på interesseavveininger av motstående hensyn og forholdsmessighetsvurderinger.

2.1.3 Kunnskapsgrunnlaget – krav om dokumentert årsakssammenheng

Et inngangsvilkår for å vurdere om miljømessige hensyn i vassdraget er sterke nok for å konstatere et "særlig tilfelle" er at NVE kan dokumentere med *sikkerhet* at Måsøval Åsens vannuttak faktisk har en negativ påvirkning på miljøverdiene i vassdraget (krav om årsakssammenheng). Videre må det kreves at NVE er sikre på at de aktuelle miljøverdiene ikke kan ivaretas på annen måte (ved andre avbøtende tiltak) enn ved å innføre konsesjonsplikt for Måsøval Åsen.

Til tross for at NVE hevder at det foreligger "særlige grunner" for innkalling slik saken er opplyst på tidspunktet for Varselet, gir faktagrunnlaget som NVE har lagt til grunn uttrykk for en betydelig usikkerhet knyttet til vannuttakets påvirkning på de aktuelle miljøverdiene. Blant annet – og som vi vil komme nærmere inn på i punkt 3.1 nedenfor – gir både Statsforvalterens brev av 18. januar 2021 og

¹ Olje- og energidepartementets retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer 2012, side 11.
18208925/2

reguleringsplanen for Hammervatnet Naturreservat uttrykk for en ikke ubetydelig faglig usikkerhet rundt årsakssammenhengen mellom selskapets vannuttak og den økte gjengroingen som har ført til at Hammervatnet er satt i moderat økologisk tilstand. I Statsforvalterens brev av 18. januar 2021 står det blant annet:

"Ut fra flere henvendelser senere år, synes det å ha vært økte utfordringer med lav vannstand om sensommeren i Hammervatnet. Dette er etter hekketida for fugl, men lav vannføring vil likevel medføre redusert bunndyrproduksjon, og kan være en medvirkende årsak til de endringer som registreres i vannplantesamfunnet rundt Hammervatnet (NTNU), med mer ensartet vegetasjon og økt gjengroing, noe som er årsak til at Hammervatnet er satt i moderat økologisk tilstand."

I forvaltningsplanen for Hammervatnet Naturreservat står det videre:

"Vegetasjonen i naturreservatet, særlig i bukta ved fugletårnet, har blant annet på grunn av mindre beitebruk endret seg kraftig fra 1950-tallet og fram til i dag. Tidligere kunne Vassbukta betegnes som et variert fuglehabitatet med en god del vannspeil innenfor takrørbeltet og med en variasjon av vannplanter. Fra vernetidspunktet og fremover bredte vannvegetasjonen seg stadig utover og ble mer ensartet og kompakt, og det ble etterhvert svært lite åpent vann innenfor takrørbeltet. Trolig har akkumulasjonen av organisk materiale og finkorna sedimenter ført til at overflata ble liggende høyere enn på 1970-tallet. Endring av bekkeløpet påvirket trolig også tilførselen av løsmasser og næringsstoffer i vegetasjonen. Dette, sammen med dreneringen som den oppvoksende skogen førte med seg, har fremskyndet suksesjonen (Thingstad m.fl. 2010)

Gjengroingsprosessen som naturlig vil foregå i et næringsrikt vann som Hammervatnet, har blitt forsterket gjennom menneskeskapte påvirkninger, særlig tidligere. Avrenning fra landbruket var betydelig større før det kom krav om tette siloer og fraukjellere. Høstpløying foregikk også i større grad tidligere. Frem til 1970-tallet gikk avløp fra husholdningskloakk rett ut i Hammervatnet og i vannene ovenfor, noe det var planlagt å få en slutt på i løpet av 1990-tallet (Husby 1989). I senere år har skogen langs bekken oppstrøms, blitt fjernet over enkelte partier. Dette kan ha bidratt til at jordmasser gjennom erosjon har blitt ført nedover og blitt lagt igjen nede i naturreservatet ved utløpet av Dullumbekken."

Som det fremgår er det mye som tyder på at det hovedsakelig er andre påvirkninger enn Måsøval Åsens vannuttak som er årsak til gjengroingen i naturreservatet. Spesielt fremstår endring av bekkeløpet, drenering som følge av oppvoksende skog og tilføring av jordmasser fra områder langs bekken oppstrøms som sentrale bidrag til at gjengroingen har økt. Dette er forhold som må hensyntas i den konkrete vurderingen av om det foreligger et "særlig tilfelle" for innkalling av selskapets vannuttak. Herunder må NVE vurdere om problemene med økt gjengroing kan løses med andre avbøtende tiltak enn innkalling av selskapets vannuttak.

Kunnskapsgrunnlaget rundt årsakssammenhengen mellom lav vannstand og den registrerte økte gjengroingen er under enhver omstendighet ikke godt nok til at NVE kan legge til grunn at Måsøval Åsens vannuttak i vesentlig grad har en negativ påvirkning på miljøverdiene Hammervatnet. I den

forbindelse viser vi også til Statsforvalterens brev av 18. januar 2021 hvor dette også kommer til klart til uttrykk:

"Kunnskapsgrunnlaget rundt status for rødlistearter i Hammervatnet, og særlig rundt evt. kobling mellom vannstandsendringer og begroing, kunne vært bedre. Vi ber NVE som konsesjonsmyndighet etter vannressursloven vurdere om brukerne av vann fra Hoplavassdraget kan pålegges å bidra til å bedre dette."

2.2 Betydningen av regionale forvaltningsplaner, vannforskriften og miljømål

I Varselet viser NVE til at det i forslag til regional plan for vannforvaltning i vannregion Trøndelag (2022-2027) er vist til vannressursloven § 66 (innkalling) som et virkemiddel for å få gjennomført foreslåtte tiltak for å oppnå miljømålene i planen.

Til dette vil Måsøval Åsen bemerke at vannforvaltningsplanene ikke danner noe *selvstendig* grunnlag for innkalling. Godkjenningene av bestemte miljømål i vedtatte vannforvaltningsplaner utgjør ikke automatisk et *"særlig tilfelle"*.

Dette er presisert i Klima og miljødepartementets godkjenning av de regionale planene for vannforvaltning i forskjellige vannregioner for planperioden 2022-2027 i brev av 31. oktober 2022 hvor departementet skriver følgende:

"Om tiltakene faktisk skal gjennomføres for å følge opp den oppdaterte planen blir vurdert etter sektorlowerket etter en mer grundig kost/nytte-vurdering (se kap. 1.4 over om den juridiske virkningen av godkjent plan). Dersom sektormyndighetenes saksbehandling viser at nytteverdien er lav i forhold til kostnadene, vil tiltaket kunne bli avvist."

Videre vises det til Klima og miljødepartementets godkjenning av de regionale planene for vannforvaltning i forskjellige vannregioner for planperioden 2016-2021 i brev av 4. juli 2016 hvor departementet skriver følgende:

"Kravene i vannforskriften om kost-nyttevurderinger er i svært liten grad oppfylt i de regionale vannforvaltningsplanene. Departementet godkjenner likevel planene uten at de nødvendige endringene er gjort fullt ut for at planene skal være i samsvar med vannforskriften (se imidlertid særskilte vurderinger og endringer på vannkraftområdet). Dette innebærer at videre bruk og gjennomføring av planene er heftet med stor usikkerhet, og at det på ordinær måte skal gjennomføres en kost/nytte-vurdering for hvert enkelt tiltak som er tenkt å bidra til oppfølging av planene. Departementet understreker at vurdering av hvert enkelt tiltak gjøres av sektormyndigheter på vanlig måte gjennom eksisterende lovverk".

Det må i vurderingen om innkalling er aktuelt med andre ord foretas en selvstendig vurdering av om det foreligger et *"særlig tilfelle"* basert på de konkrete faktiske forholdene. Ingen slutninger kan trekkes automatisk ut fra hvilket miljømål som er satt i forbindelse med vannforvaltningsplanen.

Dette utgangspunktet gjelder for øvrig også i relasjon til forvaltningsplanen for Hammervatnet Naturreservat som ikke er et juridisk bindende dokument, men et dokument som skal kunne bidra til å avklare forholdet mellom verne- og brukerinteressene i naturreservatet.

2.3 Betydningen av tidligere vurdering av konsesjonsplikt

Måsøval Åsens settefiskanlegg ligger ved Hoplaelvas utløp til Hoplafjorden. Siden 1800-tallet har det vært industriaktivitet her basert på utnyttelsen av vann og vannfall fra Hammervatnet. Settefiskanlegget overtok disse vannrettighetene ved etableringen i 1986.

Den 10. oktober 1997 søkte Måsøval Åsen (da under navnet Åsen Settefisk AS) om utvidelse av produksjonskapasiteten ved anlegget fra 1,1 millioner smolt til 2,5 millioner smolt med et vannuttak lik det eksisterende. Dette var oppgitt til 0,73 m³/s. Daværende kapasitet på vannledningen kunne gi et maksimalt vannuttak fra Hammervatnet på 0,83 m³/s. I forbindelse med søknadsbehandlingen konkluderte NVE i brev av 12. september 2000 med at utvidelsen ikke ville berøre allmenne interesser i slik grad at det var nødvendig med konsesjon for vannuttaket etter vassdragsloven §§ 104 til 106.

Anleggets forbruk av vann fra Hammervatnet har vært uforandret siden etableringen i 1986. Opprinnelig vannledning ble i 2010 riktignok skiftet ut med doble inntaksrør som følge av ny akvakulturdriftsforskrift med krav til sikker vanntilførsel og reservevannforsyning. Disse doble inntaksrørene ble imidlertid dimensjonert for å utnytte de *opprinnelige* kapasiteter i fordelingsnettet i selve anlegget. Det er også dette fordelingsnettet som er – og alltid har vært – kapasitetsbegrensende for det samlede vannuttaket fra Hammervatnet.

Måsøval Åsen understreker derfor igjen at selskapet ikke bruker mer vann på dagens produksjon enn tidligere, selv om produksjonen av settefisk har økt. Endringer i produksjonsregime, introduksjon av høstsmolt og kraftig økning i oksygentilsetning forklarer hvorfor vannforbruket ikke har økt tilsvarende. Dette gjelder generelt for de fleste settefiskanlegg. Differansen mellom inngående oksygen og utgående oksygen bestemmer anleggets produksjonskapasitet, ikke vannforbruket alene.

Ettersom NVE i 2000 konkluderte med at Måsøval Åsens vannuttak ikke var konsesjonspliktig (basert på et vannforbruk som tilsvarer dagens vannforbruk), innebærer dette at NVE i nærværende sak – som det klare utgangspunkt – må basere seg på den vurdering som ble gjort av NVE i 2000. Det vises i den forbindelse til forarbeidene til vannressursloven § 28, Ot.prp.nr.39 (1998-1999), side 346, som riktignok gjelder vilkåret "særlige tilfelle" i relasjon til *omgjøring* av konsesjoner, men som i vår sak likevel har en klar overføringsverdi til vurderingen av vilkåret "særlige tilfelle" etter § 66 ettersom NVE tidligere har vurdert og konkludert med at det ikke er grunnlag for innkalling av Måsøval Åsens vannuttak:

"Omgjøring kan bli aktuelt fordi forholdene har endret seg, fordi kunnskapsgrunnlaget er blitt bedre, eller fordi de opprinnelige forhold ble feilbedømt selv ut fra den generelle innsikt man hadde på konsesjonstidspunktet. Adgangen til omgjøring på grunn av endringer i verdisyn og samfunnsoppfatninger kommer i en annen stilling."

Som følge av NVEs vurdering fra 2000, vil en eventuell lovlig innkalling av Måsøval Åsens vannuttak derfor måtte begrunnes med at forholdene i Hammervatnet og Hoplaelva har endret seg siden 2000, at kunnskapsgrunnlaget har blitt bedre, eller at de opprinnelige forholdene i 2000 ble feilbedømt. Videre må NVE etter en konkret vurdering komme til at disse omstendighetene gjør at det i dag – i motsetning til i 2000 – foreligger *sterke miljømessige hensyn* for å kalle inn vannuttaket til konsesjonsbehandling. Sitatet fra forarbeidene viser imidlertid at det at en miljøverdi i ettertid

verdsettes høyere ikke vil utgjøre et "særlig tilfelle". Forhold som tidligere er vurdert utgjør heller ikke endrede forhold. NVE vil derfor ikke kunne treffe vedtak om innkalling basert på en *endret oppfatning* av miljøhensynene.

Måsøval Åsen kan ikke se at de forhold som er angitt i Varselet som begrunnelse for innkalling innebærer slike nye eller endrede forhold sammenliknet med situasjonen i 2000. Selskapet kan heller ikke se at det i dag foreligger et bedre kunnskapsgrunnlag knyttet til vannuttakets negative påvirkninger på de aktuelle miljøverdiene, eller at NVE på noen måte har feilbedømt situasjonen i 2000 basert på daværende kunnskapsgrunnlag om vannuttakets miljøpåvirkning. Dette vil vi kommentere nærmere i det følgende.

3 FAKTISKE FORHOLD

3.1 Miljøhensyn i Hammervatnet – redusert vannstand på sensommeren

I Varselet har NVE vist til Statsforvalterens brev av 18. januar 2021 hvor det uttales følgende:

"Ut fra flere henvendelser senere år, synes det å ha vært økte utfordringer med lav vannstand om sensommeren i Hammervatnet."

I samme brev ble det også vist til at det ifølge henvendelser som Statsforvalteren har mottatt hadde blitt registrert vannstandsendringer inntil 120 cm under normalvannstand.

Dette er imidlertid ikke beskrivende for hvordan vannstanden har vært i Hammervatnet de siste tiårene. Åsen Settefisk har siden 2002 foretatt kontinuerlige målinger i Hammervatnet etter en faststående målestav mot et fastsatt 0-punkt. Dette 0-punktet ble i sin tid satt i samråd med Magne Husby som da var tilsynsmann ved Fuglereservatet i nordenden av Hammervatnet. Selskapet har i denne perioden samarbeidet med Levanger kommune om å opprettholde normalvannstand i Hammervatnet ved at mengden vann som slippes fra nåledammen ved utløpet av Hammervatnet samkjøres med Levanger kommunes nivåstyring/tapping fra Hoklingen. I 2005 fikk selskapet en forespørsel fra Hoplavassdraget Grunneierlag v/Morten Lynum om å øke normalvannstanden i Hammervatnet med 10 cm, noe selskapet gjennomførte.

I følge de målinger som selskapet har foretatt var det kun i 2002 at vannstanden ble målt ned til 108 cm under normalvannstand (118 cm basert på normalvannstand etter at den ble økt i 2005). Etter den tid viser målingene at arbeidet som er gjort fra Måsøval Åsens side for å opprettholde 0-punktet i Hammervatnet har hatt god effekt. Dette er også påpekt i forvaltningsplanen for Hammervatnet Naturreservat:

"De siste par tiårene har kommunen med damvokter i vassdraget oppstrøms og Åsen Settefisk som styrer nedtappingen nedstrøms, samarbeidet godt og i stor grad unngått uheldige vannstandsendringer i hekketiden. Det er ikke meldt om at reir har blitt skadet av vannstandsendringer de siste to tiårene, men lav vannstand utover ettersommeren enkelte år, har sannsynligvis bidratt til økt gjengroing."

Utfordringene knyttet til lav vannstand i Hammervatnet begrenser seg følgelig til at det i enkelte år i en kortere periode på sensommeren har vært registrert lav vannstand, noe som altså *kan* ha vært en *medvirkende* årsak til økt gjengroing. For at dette skal være et relevant hensyn i vurderingen av om det foreligger et "særlig tilfelle" i tilknytning til Måsøval Åsens vannuttak, må det som et minimum

kreves at NVE kan dokumentere at periodene med lav vannstand de siste årene i *vesentlig* grad skyldes selskapets vannuttak. Som nevnt ovenfor har Måsøval Åsen ikke benyttet mer vann enn tidligere. Samtidig fremgår det i Statsforvalterens brev av 18. januar 2021 at NVE har dokumentert at minstevannføringen fra Hoklingen har blitt brutt en rekke ganger i perioden 2001-2019 og at minstevannføringen i Fossingelven i perioder har ligget 20 % under fastsatt nivå. Det foreligger følgelig ikke grunnlag for NVE til å legge til grunn at tilfellene med unormal lav vannstand på sensommeren i vesentlig grad skyldes Måsøval Åsens vannuttak.

Videre må det kreves kreves at NVE er *sikre* på at periodene med lav vannstand på sensommeren er en *vesentlig* årsak til at de aktuelle miljøverdiene i Hammervatnet trues. Som Statsforvalteren har påpekt, ref også punkt 2.1.3 ovenfor, er det behov for et bedre kunnskapsgrunnlag rundt årsaksforholdet mellom vannstanden og gjengroingen. NVE kan ikke basere en innkalling på et kunnskapsgrunnlag som foreløpig kun *antar* at gjengroingen skyldes periodene med lav vannstand. Videre må NVE vurdere hvorvidt miljøverdiene i Hammervatnet kan ivaretas på andre måter (ved andre avbøtende tiltak) enn ved å innføre konsesjonsplikt for Måsøval Åsen. Herunder må det vurderes tiltak knyttet til akkumulasjon av organisk materiale og finkornede sedimenter som har ført til at overflaten i naturreservatet har steget, samt vurderes tiltak for å sikre tilstrekkelig vannføring fra Hoklingen.

I Statsforvalterens brev av 18. januar 2021 er det videre vist til at lav vannstand i Hammervatnet i hekketiden kan ha negativ påvirkning på miljøverdiene i naturreservatet ved at reiret hos arter med flytereir (som blant annet sothøne og horndykker) kan velte og bli lettere tilgjengelig for predatorer som rev og grevling. Lav vannstand i Hammervatnet er imidlertid ikke et forekommende problem i hekketiden, som for de to nevnte artene er i april-juli. Ettersom redusert vannstand under nedbørsfattige perioder på høsten ikke vil påvirke hekkingen, kan Måsøval Åsen ikke se at dette er et relevant miljømessig hensyn i vurderingen av om det er grunnlag for innkalling.

3.2 Miljøhensyn i Hopla

NVE har i Varselet lagt til grunn at det foreligger "sterke miljømessige hensyn" blant annet fordi vannuttaket frafører vann i Hoplaelva som benyttes av sjørret og ål.

Måsøval Åsen mener at hensynet til bestanden av sjørret og ål i elven ikke kan vektlegges slik NVE gir uttrykk for da det ikke foreligger dokumentasjon som tilsier at selskapets vannuttak har en vesentlig negativ påvirkning på disse miljøverdiene.

Det foreligger ikke endrede forhold ved vannuttaket som har ført til at bestanden av sjørret og ål i elven har forverret seg siden sist gang NVE vurderte om det var grunnlag for innkalling i 2000. Forhold som tidligere er vurdert utgjør ikke endrede forhold, og NVE kan uansett ikke basere et vedtak om innkalling på en *endret oppfatning* av hvordan hensynet til sjørret og ål skal vektlegges. Det vises til NVEs brev av 12. september 2000 hvor det står følgende:

"NVE registrerer at det er mange interesser knyttet til vassdraget som uttak av vann fra Hoklingen, naturreservat og andre allmenne interesser knyttet til Hammervatnet og elvestrekningen nedenfor. Både kommunen og fylkesmannen mener det bør være en minstevannføring i Hopla nedenfor Hammervatnet. Økningen av smoltproduksjonen vil ifølge informasjon fra Åsen Settefisk ikke føre til økt vannuttak fra Hammervatnet. Så lenge Åsen Settefisk ikke vil øke sitt totalforbruk av vann over

året, eller i særlig grad endrer tidspunkt for når vannet blir tatt ut, kan ikke NVE se at det konkrete tiltaket er konsesjonspliktig etter vassdragslovens bestemmelser.

Vi mener ellers at det ikke er grunn til å vurdere minstevannføring på strekningen ut fra Hammervatnet. Ut fra våre registreringer er det så å si alltid en vannføring inn i Hammervatnet ut over settefiskanleggets kapasitet."

Så lenge NVE følger opp at gjeldende krav om slipp av minstevannføring fra Hoklingen ned i Hammervatnet overholdes, vil det heller ikke i dag være noen grunn til å vurdere minstevannføring på strekningen ut fra Hammervatnet: Det foreligger ikke endrede forhold ettersom vannforbruket er det samme. Kunnskapsgrunnlaget er også det samme, ref oversikten over sjørret- og laksevassdrag i Nord-Trøndelag, rapport nr. 1 fra 1994 som Statsforvalteren har vist til i brevet av 18. januar 2021. Etter dette kan Måsøval Åsen ikke se at det foreligger dokumentasjon som tilsier at selskapets vannuttak eller vannføringen i elven er til vesentlig skade for bestanden av sjørret eller ål i elven.

3.3 Hensynet til elvemuslingen i Fossingelva er et utenforliggende hensyn

Vurderingen av om vilkåret "særlig tilfelle" er oppfylt skal knyttes konkret til det *aktuelle* vannuttaket. Dette innebærer at miljømessige interesser som påvirkes av *andre* vannuttak i Hoplavassdraget ikke kan vektlegges. Vektlegging av miljømessige hensyn som ikke påvirkes av Måsøval Åsens vannuttak vil i så fall innebære vektlegging av utenforliggende hensyn.

I Varselet fremgår det at den truede bestanden av elvemusling i Fossingelva er en av hovedårsakene til at NVE har valgt å kalle inn vannuttakene i Hoplavassdraget til konsesjonsbehandling. Dette synes også å være hovedårsaken til NVEs innkalling av Levanger kommune og Norske Skog sine vannuttak i Hoklingen. I relasjon til Måsøval Åsens vannuttak vil imidlertid vektlegging av hensynet til elvemuslingen innebære et utenforliggende hensyn idet selskapets vannuttak ikke påvirker vannføringen i Fossingelva da elven ligger oppstrøms for vannuttaket (i Hammervatnet). Måsøval Åsens vannuttak truer dermed ikke elvemuslingbestanden.

Måsøval Åsen mener derfor at hensynet til elvemuslingen i Fossingelva ikke kan vektlegges i vurderingen av om det foreligger et "særlig tilfelle" i relasjon til selskapets vannuttak.

4 AVSLUTNING

På bakgrunn av ovennevnte bestrider Måsøval Åsen at det er grunnlag for å innkalle selskapets vannuttak i Hammervatnet til konsesjonsbehandling. Det er ikke tilstrekkelig dokumentert at vannuttaket har vesentlig negativ påvirkning på miljøverdiene i Hammervatnet eller i Hoplaelva. Miljøhensyn i Fossingelva er ikke relevant i saken.

Videre er den konkrete vurderingen av vilkåret "særlige tilfeller" mangelfull idet NVE ikke har lagt opp til eller foretatt interesseavveininger av motstående hensyn i saken, herunder også hensyn som taler mot at det er grunnlag for innkalling. Videre har NVE ikke vurdert forholdsmessigheten ved den varslede innkallingen.

For det tilfelle at NVE vurderer at det er behov for et bedre kunnskapsgrunnlag rundt vannuttakets påvirkning på de aktuelle miljøverdiene i Hammervatnet og i Hoplaelva, vil selskapet stille seg positiv til å bidra inn i et slikt utredningsarbeid.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet Thommessen AS

Thomas Frølich

Advokat